

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10165/2551

พนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรีโจทก์ นายดิเรก อุทัยผลโจทก์ร่วม ร้อยตำรวจเอกพิพัฒน์ เครือชัยพินิต
กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 136, ป.อ. มาตรา 157, ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 86,
ป.อ. มาตรา 91, ป.วิ.อ. มาตรา 193 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้สืบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนของจำเลยที่ 2 ซึ่งร้องเรียนว่าโจทก์ร่วมร่วมกับพวกสร้างหลักฐานเท็จออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบ จำเลยที่ 1 จึงไปพบและสอบถาม ส. ภริยาของ ม. และ ค. เพื่อให้ ม. และ ค. ซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่มีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดมาให้มีข้อเท็จจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาพยานบุคคลมาให้การประกอบการดำเนินคดีแก่โจทก์ร่วม แม้จำเลยที่ 1 จะพูดว่าหากไม่ได้ความร่วมมือเป็นพยานจะดำเนินคดีแก่ ม. และ ค. ก็ตาม ก็อยู่ในขบวนการสืบสวนหาข้อเท็จจริง ทั้งการไปเป็นพยานย่อมเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงยังไม่ถึงขั้นรับฟังได้ว่าเป็นการข่มขู่ที่จะทำให้เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และจำเลยที่ 2 ไม่มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นเจ้าพนักงานตำรวจประจำแผนก 2 กองกำกับการ 6 กองปราบปราม กรมตำรวจ และเป็นพนักงานสอบสวนในคดีที่จำเลยที่ 2 ร้องเรียนกล่าวหาว่า นายดิเรกซึ่งเป็นผู้เสียหายคดีนี้ได้ใช้อิทธิพลเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองจันทบุรีในการออกโฉนดที่ดินโดยผิดกฎหมาย จำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรม ดังนี้ ก. เมื่อระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน 2530 เวลากลางวัน ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2530 เวลากลางวัน วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยที่ 1 ได้ใช้วาจาข่มขู่ให้นางสมบุญไปเกลี้ยกล่อมนายมานะเจ้าพนักงานที่ดินให้ยอมเป็นพยานกล่าวหาว่าผู้เสียหายเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองจันทบุรีทุจริตในการออกโฉนดที่ดินถ้าไม่ยอมเป็นพยานจะต้องติดคุก อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและโดยทุจริต เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่นายมานะและผู้เสียหาย จำเลยที่ 2 ได้ช่วยเหลือและให้ความสะดวกในการที่จำเลยที่ 1 กระทำความผิดโดยพาจำเลยที่ 1 ไปที่บ้านของนางสมบุญและร่วมกับจำเลยที่ 1 ใช้วาจาข่มขู่ให้นางสมบุญไปเกลี้ยกล่อมนายมานะให้เป็นพยานแล้วจำเลยที่ 2 จะช่วยนายมานะให้หนักเป็นเบา ถ้าไม่ยอมเป็นพยานนายมานะจะต้องติดคุก ข. เมื่อระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2530 เวลากลางวัน ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2530 เวลากลางวัน วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยที่ 1 ได้ใช้วาจาข่มขู่ให้นางสมบุญไปเกลี้ยกล่อมนายมานะสามิให้เป็นพยานกล่าวหาว่าผู้เสียหายเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองจันทบุรีทุจริตในการออกโฉนดที่ดิน ถ้านายมานะไม่ยอมเป็นพยานจะต้องติดคุกหากยอมจะกัน นายมานะเป็นพยาน อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและโดยทุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่นายมานะและผู้เสียหาย จำเลยที่ 2 ได้ช่วยเหลือและให้ความสะดวกในการที่จำเลยที่ 1 กระทำความผิดโดยพาจำเลยที่ 1 ไปที่บ้านของนางสมบุญและร่วมใช้วาจาข่มขู่ให้นางสมบุญไปเกลี้ยกล่อมให้นายมานะเป็นพยานกล่าวหาผู้เสียหาย ค. เมื่อวันที่ 17

พฤศจิกายน 2530 เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองร่วมกันหมิ่นประมาทใส่ความผู้เสียหายต่อนาย อำนวย ตองอ่อน บุคคลที่ 3 ว่า "นายดิเรกเป็นคนมีอิทธิพล ทำหลักฐานเท็จออกโฉนดที่ดินทับที่ดินของราษฎร ถ้าให้ความร่วมมือจะแบ่งที่ดินคืนให้" "นายดิเรกเคยเป็นนายอำเภอมาแล้ว มีอิทธิพลมากหาช่องทางโกงราษฎรง่าย ขอให้ช่วยให้การปรักปรำด้วย โดยไม่ต้องกลัวอิทธิพลของใครอีก" ทั้งนี้โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้เสียหายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นและถูกเกลียดชัง ง. เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2530 เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองร่วมกันดูหมิ่นนายคำนึ่งซึ่งเป็นเจ้าพนักงานที่กระทำการตามหน้าที่และหมิ่นประมาทผู้เสียหายและนายคำนึ่ง โดยร่วมกันกล่าววาจาต่อหน้านายคำนึ่งและบุคคลที่ 3 ว่า "นายคำนึ่งร่วมกับนายดิเรกสร้างหลักฐานเท็จในการซื้อที่ดินของนายดิเรก" "นายดิเรก อุทัยผล เป็นนายอำเภอเก่ามีอิทธิพลมากใช้อิทธิพลโกงที่ดินราษฎรและเอาชื่อญาติพี่น้องมาใส่ในโฉนดที่ดินด้วย" "เพราะนายดิเรกเคยเป็นนายอำเภอนี้เอง จึงหาวิธีโกงที่ดินของราษฎรได้ง่าย ๆ" ทั้งนี้โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้เสียหายและนายคำนึ่งเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น และถูกเกลียดชัง จ. เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2530 เวลากลางวัน จำเลยที่ 1 ได้ใช้วาจาข่มขู่ให้นายคำนึ่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9 ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ให้ยอมเป็นพยานให้การปรักปรำผู้เสียหายว่าเป็นผู้มีอิทธิพลบังคับเอาที่ดินจากราษฎร หากนายคำนึ่งยอมร่วมมือด้วยก็จะไม่เอาผิดและจะกันเป็นพยาน หากไม่ให้การดังกล่าวจำเลยที่ 1 จะกลับมาสอบสวนและจับกุมนายคำนึ่งด้วยอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและโดยทุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่นายคำนึ่ง และผู้เสียหาย จำเลยที่ 2 ได้ช่วยเหลือและให้ความสะดวกในการที่จำเลยที่ 1 กระทำความผิดโดยพาจำเลยที่ 1 ไปที่บ้านของนายคำนึ่งและร่วมใช้วาจาข่มขู่ให้นายคำนึ่งยอมเป็นพยาน เหตุตามฟ้องข้อ ก. และ ข. เกิดที่ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เหตุตามฟ้องข้อ ค. ง. และ จ. เกิดที่ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136, 157, 326, 83, 86, 91 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธระหว่างพิจารณานายดิเรกผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์และโจทก์ร่วมอุทธรณ์โดยอธิบดีอัยการเขต 2 ซึ่งอัยการสูงสุดได้มอบหมายรับรองให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืน โจทก์ร่วมฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 อนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังยุติได้ว่า ก่อนเกิดเหตุคดีนี้จำเลยที่ 2 ได้ทำหนังสือร้องเรียนไปยังกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เรื่องมีข้าราชการตลอดจนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลายคน รวมทั้งโจทก์ร่วมในคดีนี้ด้วยได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่มิชอบ เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีทับที่ดินของราษฎร จำเลยที่ 1 ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานตำรวจในหน่วยงานที่ได้รับการร้องเรียนดังกล่าวได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ทำการสืบสวนเรื่องราวที่เกิดขึ้น รายละเอียดปรากฏตามหนังสือร้องเรียนของจำเลยที่ 2 และเกษียณคำสั่งท้ายหนังสือดังกล่าวของศาลจังหวัดสงขลา เห็นว่า ความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานและหมิ่นประมาท ที่โจทก์ร่วมอุทธรณ์ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองนั้นเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งความผิดในฐานนี้มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 60,000 บาท ซึ่งต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 ทวิ อุทธรณ์ของโจทก์ร่วมในส่วนของความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน และหมิ่นประมาท จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมดังกล่าว จึงเป็นการไม่ชอบและถือว่าคดีของโจทก์ร่วมในส่วนดังกล่าวยุติลงในศาลชั้นต้นแล้ว โจทก์ร่วมจึงไม่มีสิทธิฎีกา แม้ผู้พิพากษาซึ่ง

พิจารณาคดีในศาลอุทธรณ์ภาค 2 จะอนุญาตให้โจทก์ร่วมฎีกาก็ตาม ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัยฎีกาของโจทก์ร่วมในส่วนของความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานและหมิ่นประมาท คงเหลือประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในชั้นฎีกาเพียงว่าจำเลยที่ 1 ใช้วาจาข่มขู่นางสมบุญและนายคำนึ่งเป็นความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้สนับสนุนการกระทำผิดดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ 1 ว่าหลังจากจำเลยที่ 1 ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาแล้ว จำเลยที่ 1 สอบปากคำจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 พาจำเลยที่ 1 เดินทางไปยังพื้นที่เกิดเหตุ ตรวจดูสภาพของที่ดินที่มีการร้องเรียนว่าออกโฉนดโดยไม่ชอบ ตลอดจนตรวจสอบสารบบการออกโฉนดที่ดินจากเจ้าพนักงานที่ดินแล้ว พบว่าที่ดินดังกล่าวเป็นป่าละเมาะและน้ำทะเลท่วมถึง อีกทั้งไม่มีการทำประโยชน์ ซึ่งไม่น่าจะออกโฉนดได้ จำเลยที่ 1 จึงเชื่อว่า ข้อร้องเรียนของจำเลยที่ 2 มีมูล ในฐานะพนักงานสืบสวนจึงไปพบและสอบถามนางสมบุญภริยาของนายมานะเจ้าพนักงานที่ดินซึ่งทำหน้าที่ช่างรังวัด และนายคำนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับรองการออกโฉนดและถูกจำเลยที่ 2 ร้องเรียนด้วยเพื่อให้ นายมานะและนายคำนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่มีการกล่าวหาว่ามีการกระทำผิดมาให้อธิบายความจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาพยานบุคคลมาให้การประกอบการดำเนินคดีแก่โจทก์ร่วม รวมทั้งรายงานข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบ แม้จำเลยที่ 1 จะพูดว่า หากไม่ให้ความร่วมมือเป็นพยานจะดำเนินคดีแก่นายมานะและนายคำนึ่งก็ตาม ก็อยู่ในขบวนการสืบสวนหาข้อเท็จจริง ทั้งการไปเป็นพยานในศาลของนายมานะ ย่อมเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย ส่วนนายคำนึ่งเองขณะเกิดเหตุทำหน้าที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน ย่อมรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองตามกฎหมายในการให้ปากคำ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงยังไม่ถึงขั้นรับฟังได้ว่าเป็นการข่มขู่ที่จะทำให้เป็นความผิดตามฟ้องแต่อย่างใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 วินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 ไม่เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและจำเลยที่ 2 ไม่มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจึงชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ร่วมฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 เฉพาะส่วนที่วินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมในความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานและหมิ่นประมาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2.

องค์คณะ

บุญรอด ตันประเสริฐ · เฉลิมเกียรติ ชาญศิลป์ · สอนง เล่าศรีวรกต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/10165/2551>